

**UCHWAŁA NR LXX/544/18
RADY MIASTA KOŚCIERZYNA**

z dnia 14 listopada 2018 r.

**w sprawie nadania nazw: Magdaleny Abakanowicz, Aliny Szapocznikow, Igora Mitoraja drogom
położonym w obrębie geodezyjnym 09 miasta Kościerzyna**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 13, art. 41 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.) Rada Miasta Kościerzyna na wniosek Burmistrza Miasta Kościerzyna uchwala, co następuje:

§ 1. Nadaje się nazwy drogom położonym w obrębie geodezyjnym 09 miasta Kościerzyna, składającym się z działek ozn. nr geodez. 216/3, 1018/1 oraz części działki ozn. nr geodez. 1038, stanowiących własność Gminy Miejskiej Kościerzyna, zgodnie z załącznikiem graficznym:

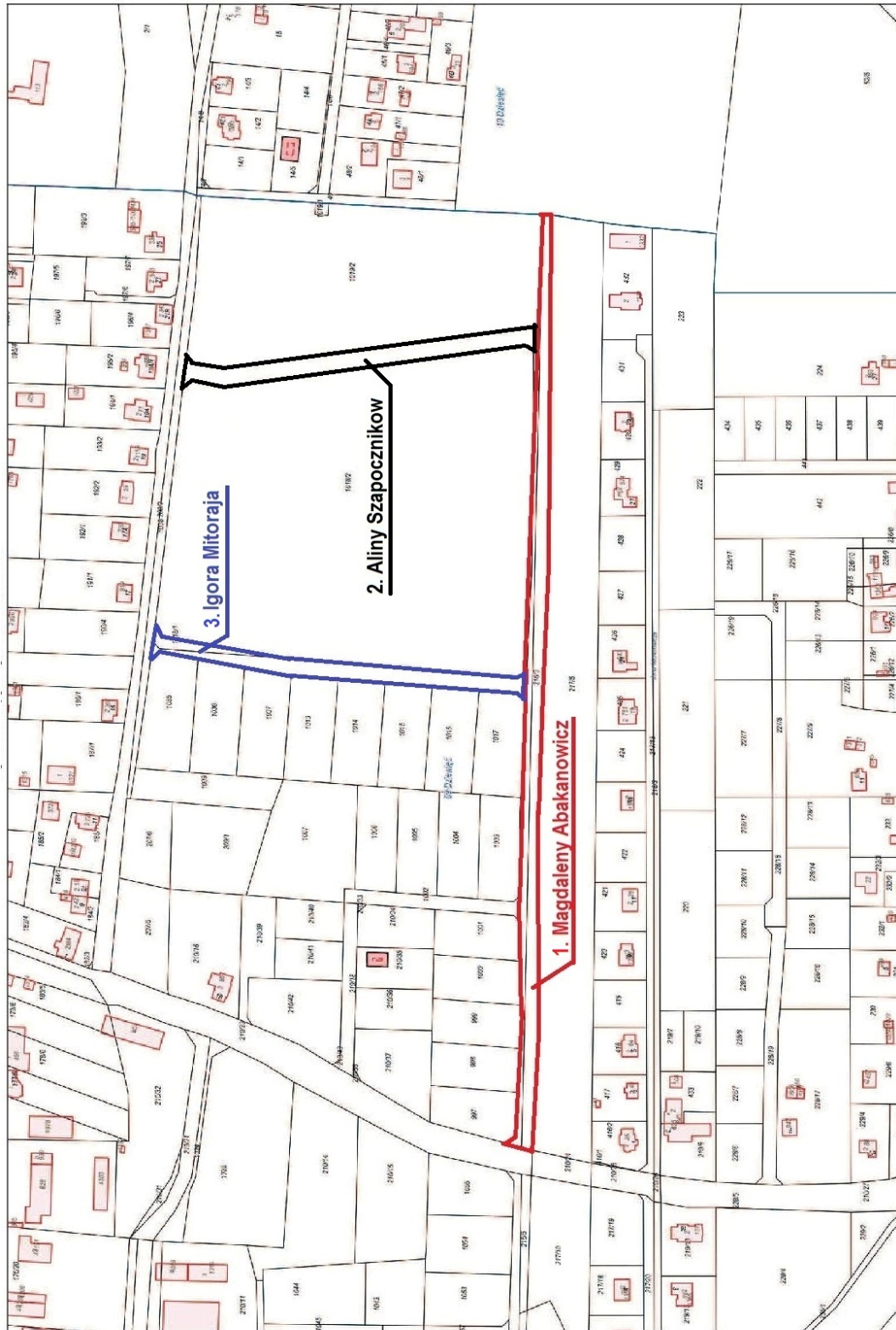
- a) dla drogi oznaczonej nr 1 - ul. Magdaleny Abakanowicz,
- b) dla drogi oznaczonej nr 2 - ul. Aliny Szapocznikow,
- c) dla drogi oznaczonej nr 3 - ul. Igora Mitoraja.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kościerzyna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady Miasta
Kościerzyna

Teresa Preis

Uzasadnienie

W związku z powstającą zabudową na terenie osiedla zlokalizowanego pomiędzy ulicami Wita Stwosza, Jana Michałowicza i Towarową zaistniała konieczność nadania nazw drogom wymienionym w projekcie uchwały. Pozwoli to na prawidłową identyfikację miejsca oraz uporządkowanie numeracji adresowej położonych przy niej nieruchomości, zgodnie z regulującym ten proces rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 października 2004 r. w sprawie numeracji porządkowej nieruchomości (Dz. U. z 2012 r. poz. 125). W rejonie tym nadano już nazwy ulicom promując światowych i rodzimych rzeźbiarzy tj: Wita Stwosza, Jana Michałowicza, Xawerego Dunikowskiego. Biorąc powyższe pod uwagę oraz w celu upamiętnienia wybitnych polskich rzeźbiarzy Burmistrz Miasta Kościerzyna zaproponował nadanie im nazw: Magdaleny Abakanowicz, Aliny Szapocznikow, Igora Mitoraja.

Magdalena Abakanowicz urodziła się 20 czerwca 1930 r. w Falentach jako Marta Magdalena Abakanowicz, córka pochodzącego z tatarskiej rodziny Konstantego Abakanowicza i Heleny Domaszewskiej, polskiej szlachcianki. W młodości lekkoatletka, zawodniczka Bałtyku Gdynia (1946 r.), Wybrzeża Gdańsk – HKS Tczew (1947–1948) oraz Gedanii Gdańsk. Trzykrotna medalistka mistrzostw kraju w biegach sztafetowych – złoto w 1947 r. w sztafecie 100-100-200-500 metrów; srebrne medale w 1947 r. w sztafecie 200-100-80-60 metrów oraz w 1948 r. w sztafecie 4×200 metrów. Dwukrotna brązowa medalistka zimowych mistrzostw Polski (1948 r.): w biegu na 50 metrów przez płotki oraz w sztafecie 4 × 50 metrów. W 1954 ukończyła warszawską ASP, a później także sopocką PWSSP. Od 1979 r. była profesorką Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Poznaniu, w której prowadziła zajęcia w latach 1965–1990. Od 2006 była członkinią Rady Programowej Fundacji Centrum Twórczości Narodowej. Rzeźbiarka mieszkała i tworzyła w Warszawie. Specjalizowała się w tworzeniu dużych, figuralnych kompozycji przestrzennych w oparciu o tkaninę, z wykorzystaniem również innych materiałów, jak kamień, drewno i brąz – zwanych od jej nazwiska abakanami. W latach 60. stworzyła cykl abakanów, który składał się z dużych prac wykonanych technikami tkackimi. Formy rzeźbiarskie konstruowane z tak niekonwencjonalnego materiału zrewolucjonizowały spojrzenie na tkaninę artystyczną. Zrywały one z dotychczasową płaszczyznowością tkanin przeznaczonych do dekoracji wnętrza. Spełniały też funkcję praktyczną jako próba dostosowania monumentalnej rzeźby do skromnych warunków lokalowych: takie prace można było łatwiej magazynować. W 1962 r. roku na Międzynarodowym Biennale Tkaniny w Lozannie podwieszane u sufitu prace wywarły ogromne wrażenie swoją ekspresją barwy, fakturą, miękkością i pomysłowością. W 1965 r. Magdalena Abakanowicz została nagrodzona złotym medalem na Biennale w São Paulo, co było początkiem jej światowej kariery. Częstym elementem jej twórczości są zwielokrotnione sylwetki ludzkie stojące w pewnym porządku. Przykładem z tego nurtu jest choćby praca *Nierozpoznani* wykonana z okazji 750-lecia lokacji Poznania. Elementarnym "modułem" jej sztuki i zarazem miarą, pozostawał przede wszystkim człowiek, jego kondycja i pozycja we współczesnym świecie, przede wszystkim zaś jego zagubienie w nadmiarze, anonimowość w tłumie. Dowód analogicznych zainteresowań stanowią serie rzeźb z lat 80. i 90., w których artystka użyła nowych surowców: metalu (głównie brązu, na przykład w seriach: *"Tłum z brązu"*, 1990-91; *"Puellae"* (1992 r.), drewna, kamienia; sporadycznie też tworzyła prace ceramiczne. Magdalena Abakanowicz zmarła 20 kwietnia 2017 r.

Alina Szapocznikow jedna z najwybitniejszych polskich rzeźbiarek. Urodzona 16 maja 1926 r. w Kaliszu. Pochodziła z rodziny żydowskich lekarzy. Podczas wojny była więziona w gettach w Pabianicach i Litzmannstadt oraz w niemieckich obozach koncentracyjnych Auschwitz - Birkenau Bergen-Belsen i Theresienstadt. Po wyzwoleniu z obozu pojechała do Pragi. W latach 1945–1946 podjęła artystyczną praktykę w pracowni rzeźbiarza Otokara Velimskiego, a potem studia w Wyższej Szkole Artystyczno-Przemysłowej u Josefa Wagnera. Dzięki stypendium Alina Szapocznikow studiowała w latach 1948–1950 Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Pięknych w Paryżu jako wolna słuchaczka w pracowni Paula Niclaussse'a. Ciężka choroba zmusiła ją jednak do opuszczenia uczelni. Wróciła do Polski. Kontynuowała pracę artystyczną, początkowo w obowiązującym socrealistycznym stylu. Po tzw. odwilży w połowie lat 50. mogła wreszcie pokazać to, co ją fascynowało: formę, tworzywo, barwę. W 1963 roku wyjechała z kraju i na stałe zamieszkała w Paryżu. W 1998 r. powstał film dokumentalny (48 min.) na temat życia artystki *In articulo mortis. Alina Szapocznikow (1928–1973)* w reżyserii Krzysztofa Tchórzewskiego. Początkowo tworzyła pełne ekspresji, uproszczone rzeźby figuralne (*Pierwsza miłość* 1954 r., *Ekshumowany* 1956 r., *Maria Magdalena* 1957 – 1958). Od 1963 r. roku w Paryżu, gdzie zaczęła stosować tworzywa sztuczne (poliester, poliuretan) wykonując odlewy własnego ciała, multiplikowane w barwnych żywicach syntetycznych, czasem z dodaniem efektów świetlnych. Szczególnie osobisty charakter noszą cykle prac wykonanych w ostatnich latach życia:

Tumeurs (1969 – 1971) i *Zielnik* (1972 r.) powstałe z odlewów ciała syna. W filmie *Sam pośród miasta* z 1965 r. pojawia się rzeźba artystki "Żagiew". W 1965 r. zdobyła nagrodę Fundacji Copleya za asamblaż zatytułowany *Goldfinger*; jej pracę oceniali grono najśłynniejszych artystów XX wieku (Marcel Duchamp, Jean Arp, Max Ernst i Roberto Matta). 29 września 2012 odsłonięto w parku im. Żołnierzy Żywiela w Warszawie, obok Teatru Komedia, na Żoliborzu rzeźbę Aliny Szapocznikow *Kobieta z dzieckiem*. Rzeźba została wykuta w piaskowcu we Francji w końcu lat 40. Po odnowieniu i oczyszczeniu została ustawiona na nowym cokole. 26 marca 2013 padła ofiarą wandalizmu. Od 7 października 2012 do 28 stycznia 2013 roku odbyła się wystawa indywidualna ponad 100 rzeźb i rysunków Szapocznikow w nowojorskim Museum of Modern Art. Kuratorkami wystawy, noszącej tytuł *Alina Szapocznikow: Sculpture Undone, 1955–1972*, były Elena Filipovic i Joanna Mytkowska. W 2011 roku w Brukseli pracę Aliny Szapocznikow wylicytowano za 600 tys. euro. Była jedną z najoryginalniejszych współczesnych rzeźbiarek. Opierając się na osobistym doświadczeniu wieloletniej walki z nieuleczalną chorobą, stworzyła własny język form dla odzwierciedlenia przemian zachodzących w ludzkim ciele. Alina Szapocznikow zmarła 2 marca 1973, w sanatorium Praz-Coutant w Passy, po długich zmaganiach z chorobą nowotworową piersi.

Igor Mitoraj urodził się w 1944 r. w Oederan w Rudawach jako syn deportowanej polskiej robotnicy przymusowej i francuskiego jeńca wojennego, oficera Legii Cudzoziemskiej. Po zakończeniu wojny matka wraz z synem powróciła do Polski, do swoich rodziców. Dzieciństwo i młodość Mitoraj spędził w miejscowości Grojec. Po ukończeniu Liceum Plastycznego w Bielsku-Białej wstąpił w 1963 na akademię Sztuk Pięknych w Krakowie, gdzie studiował malarstwo pod kierunkiem Tadeusza Kantora. W 1968, po studiach wyjechał do Paryża studiować w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Pięknych. Zaczynał tam jako malarz i grafik, miał wystawę w galerii La Hune w Dzielnicy Łacińskiej, związanej z księgarnią o tej samej nazwie (1976 r.). Rok później zajął się rzeźbą. Wkrótce potem otrzymał propozycję przygotowania wystawy dla galerii ArtCurial w Paryżu, prowadzonej przez bratanek ówczesnego prezydenta Francji, Mitteranda. By przygotować prace do tej wystawy, Mitoraj wyjechał na rok do centrum artystycznych odlewni pracujących w brązie oraz kamieniarzy pracujących w marmurze w Pietrasanta, we Włoszech. Tam powstały pierwsze brązy Mitoraja, oraz pierwsze monumentalne rzeźby z białego marmuru z pobliskiej Carrary. Od momentu wystawy ArtCurial w 1977 rzeźby i rysunki Igora Mitoraja pokazano na 120 wystawach indywidualnych na całym świecie. Jego rzeźby, często gigantycznej wielkości, stoją w reprezentacyjnych punktach wielu miast – m.in. w Paryżu na La Défense oraz w Rzymie, Mediolanie, Lozannie, Londynie, Krakowie, Scheveningen koło Hagi, w USA i Japonii. Igor Mitoraj dzielił swój czas pomiędzy Paryżem i Pietrasanta, gdzie od 1983 roku miał swoją pracownię. Wiele z jego rzeźb powstawała potem z glinianego lub gipsowego oryginału, w odlewniach i pracowniach kamieniarskich Pietrasanty, które pracują od setek lat tymi samymi metodami. Mitoraj wzorował się na twórczości Michała Anioła i Antonia Canovy. Samouk w dziedzinie rzeźby, odwoływał się do warsztatu przeszłości, cały czas poszukując nowej estetyki, która by oddawała czas, w którym żyje. 5 października 2005, podczas uroczystości w krakowskim magistracie został uhonorowany przez ministra kultury Waldemara Dąbrowskiego Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Postanowieniem z 24 kwietnia 2012 r. „za wybitne zasługi dla polskiej i światowej kultury, za osiągnięcia w pracy twórczej i artystycznej” został przez prezydenta Bronisława Komorowskiego odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. Uroczystość uhonorowania odbyła się 3 maja 2012. Głównym tematem rzeźb Mitoraja jest ludzkie ciało, jego piękno i kruchość, a także głębsze aspekty ludzkiej natury, które pod wpływem czasu i okoliczności ulegają wynaturzeniu. Odwołując się, nawet dosłownie (niekiedy już w tytule rzeźby: Ikar, Tyndareus, Centauro, Eros, Mars, Gorgona, Paesaggio Ithaka), do mitologii lub historii Grecji i Rzymu, niejako „cytuje” piękno i idealne proporcje rzeźb klasycznych, jednocześnie uzmysławiając odbiorcy ich ludzką naturę i niedoskonałość poprzez umyślne spęknięcia i uszkodzenia powierzchni posągów, a nawet powalenie ich na ziemię. Mityczni bohaterowie, zranieni, niedoskonali patrzą niemo na widza pustymi oczodołami, często zakryci całunami, niczym istoty ranne lub kalekie, niejednokrotnie niemi – z ustami zakrytymi tkaniną. Styl Mitoraja polegający na interpretacji antyku z wprowadzeniem wyraźnych akcentów nowoczesności, jest obecnie rozpoznawany przez miłośników sztuki na całym świecie. Elementem charakterystycznym prac artysty są usta, które zawsze mają kształt ust autora i stanowią nieformalny „podpis” rzeźbiarza na dziele. Część swoich prac sprezentował miastom, z którymi był związany emocjonalnie. I tak to, w którym żył i tworzył otrzymało rzeźbę z brązu *II Centauro*, freski do sali obrad ratusza oraz rozetę z rzeźbami, która zawisła na fasadzie kościoła św. Augustyna. W Polsce prezentem od artysty jest figura *Eros bendato*, ustawiona w 2005 r. na rynku w Krakowie niedaleko wieży ratuszowej. Igor Mitoraj zmarł 6 października 2014 w Paryżu po walce z ciężką chorobą.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.